

מזכירות החוג - קבלה: 11:00 – 13:00 טל: 04-8249765 פקס: 04-8249282 דוא"ל: isilver1@univ.haifa.ac.il

קורס 289.3334 (סמסטר א', יום ג' 10-12) + 289.3334 (סמסטר ב', יום ג' 10-08) תשע"ו 2015-2016, שנת

סמינר מחקר ב.א.: העצמת עובדים בעולם ארגוני טכנולוגי

ד"ר עדו גל

קבלה: יום ד' 12:10 - 13:00, חדר 717, קומה 7 מגדל אשכול
טל': 04-8249552 (פנימי: 3552), דוא"ל: iddo@research.haifa.ac.il

טייטה לפני שנת הלימודים!
ייתכנו שינויים בסילבוס,
לפי שיקולי המורה.

כללי: העצמה הוא מושג מורכב ורב-מימדי בעל מספר משמעויות, המתייחס בין השאר אל הידע, המיומנויות, האמונות, והתפיסות העצמיות של עובדים, ואל המידה בה הם מסוגלים לתפקד באופן אפקטיבי ועצמאי כדי להגשים את מטרותיהם, ומושפע ממאפייני הסביבה הארגונית והטכנולוגית בה עובדים נדרשים לתפקד. לסמינר שתי מטרות עיקריות: (1) לסייע לתלמידים להכיר בחשיבות נושא העצמה ולהבין מודלים ומושגים הקשורים להעצמה ברמת הפרט והארגון; (2) להתנסות ולפתח יכולת לבצע מחקר אמפירי בכלים מדעיים, ויכולת לדווח, לפרש, ולדון בממצאים ומסקנות ממחקר כזה באופן אפקטיבי, מושכל וביקורתי.

מתכונת: סמסטר א' יפתח בהרצאות על גישות תיאורטיות והיבטים יישומיים בתחום העצמה, ותוצג מסגרת לתכנון מחקר הקשור להעצמת עובדים. מאמצע הסמסטר המשתתפים יעבדו על תכנון הצעה למחקר ועל פיתוח כלי המחקר, תוך קריאת ספרות מדעית לפי בחירתם ולפי הנחיות המורה. בסיום סמסטר א' ייאספו נתונים. בסמסטר ב' יעסקו התלמידים בעיבוד נתונים, ובכתיבת עבודת הסיום, תוך השתתפות במפגשי הרחבה בנושאי ניתוחים סטטיסטיים ופירושים, כתיבה מדעית, ודיונים על סוגיות תיאורטיות ויישומיות בתחום. הסמינר יתנהל כקבוצת עבודה גמישה בה מצופה כי המשתתפים ייקחו חלק פעיל.

אתר הקורס: באתר יוצגו הודעות, עדכונים, וקבצים שונים. נא לבדוק את האתר לפחות פעם בשבוע. כל הגשות הקבצים וחובות הקורס יבוצעו דרך אתר הקורס.

מטלות עיקריות ולוח זמנים: (טייטה! יתכנו שינויי לוח או מטלות בהתאם להתקדמות הסמינר)

סמסטר א':	סיכום ראיון (אישי)	24.11.15	1 עמ' + תמליל מקוצר
	סקירת ספרות (אישי)	1.12.15	1 עמ' + מאמר PDF
	הגשת הצעה ראשונית	3.1.16	1 עמ'
	הגשת הצעת מחקר מלאה	10.02.16	4-6 עמ', רווח כפול
סמסטר ב':	הגשת קובץ נתונים	7.03.16	(נתוני כל הצוותים יאוחדו ליצירת קובץ כללי)
	הגשת טיוטת פרק תוצאות	17.05.16	3-7 עמ'
	הצגת ממצאים	31.5.16	
	הגשת עבודת סיום	1.09.16	כ 20-25 עמ' גוף העבודה

דרישות נוספות: כדי לאפשר למידה והפקת תועלת מירבית מהסמינר, נדרשים בנוסף למטלות הנ"ל -

- השתתפות חובה במפגשי הסמינר, קריאה מראש והכנת חומר לפי תכנית הקורס.
- השתתפות חובה בפגישות ייעוץ (לפחות אחת בסמסטר א', לפחות שתיים בסמסטר ב').
- פעילויות לפי הנחיות המורה תוך כדי הסמינר, כגון: הצגת סיכום מאמר / ראיון, דיווח קבוצתי, וכו'.
- במידה ותלמיד/ה עובד/ת בצוות: שמירת קשר שוטף בצוות, תרומה משמעותית ושוויונית לצוות, כתיבה עצמאית (בנפרד משאר הצוות) של פרק "דיון" בעבודת הסמינר שתוגש בסיום.

הערכה וציונים: (ייתכנו שינויים קלים בהתאם לאופי המחקר, ומתכונת העבודה בצוות)

- 20% התרשמות המרצה לגבי הגשת מטלות, תרומה לדיוני הקורס ולצוות, נוכחות. (נוכחות בפחות מ-80% מהמפגשים תגרום להפחתה נוספת בציון)
- 80% ציון עבודת הסמינר: ניתן לעשות את הסמינר לבד או בזוג. תלמידים/ות שיעבדו בזוג יגישו עבודה עם פרקי מבוא/שיטה/תוצאות משותפים, ופרק דיון שנכתב לבד.

תכנית סמסטר א' - תשע"ו

טיוטה! בתכנית הסופית עשויים להיות שינויים ועדכונים מסוימים לפי שיקולי המורה, והתקדמות הקורס

שבוע תאריך	נושא	קריאת חובה / הערות
1 20/10	מטרות ומבנה הקורס (מפגש מקוצר)	
2 27/10	מבוא: כוח והעצמה בפרספקטיבה רב-תחומית	Bartunek & Spreitzer 2006
3 3/11	לקוחות כעובדים: נקודת הראות של ארגוני שירות ושל לקוחות בעולם הדיגיטלי. ** קבלת הנחיות לראיון: עובד/ת קו או מנהל/ת מש"א ** קבלת הנחיות לחיפוש ספרות	Alpay 2010
4 10/11	העצמת עובדים: סוגיות יסוד, השלכות לתפקוד עובדים ולקוחות. מודלים עיוניים.	Conger & Canungo 1998 Bowen & Lawler 1992
5 17/11	-- <u>אין פגישה</u> : עבודה עצמאית על ראיון וסקירה	
6 24/11	סוגיות יישומיות ודילמות בהעצמת עובדים <u>הצגת תוצאות ראיונות + הגשת סיכום</u>	Nash 2012
7 1/12	שאלות מחקריות בתחום העצמת עובדים <u>הצגת תוצאות סקירת ספרות + הגשת סיכום</u>	Maynard 2012
8 8/12	סקירת מסגרת מחקר לסמינר דיון ראשוני במודל מחקר ומשתנים אפשריים	Spreitzer 1995
9 15/12	סקירת מסגרת מחקר לסמינר (המשך) המשך דיון במשתנים אפשריים וכלי מדידה בדיקת היתכנות איסוף מידע בארגונים שונים	עבודה על כווני מחקר, המשך סקירת ספרות. אפשר ליזום ייעוץ עם המרצה לפי הצורך
10 22/12	הנחיות לפיתוח וכתובת הצעת מחקר פיתוח סולמות מדידה / שאלונים	עבודה על כווני מחקר, המשך סקירת ספרות. אפשר ליזום ייעוץ עם המרצה לפי הצורך
11 29/12	-- <u>אין פגישה</u> : כתיבת הצעה ראשונית, ייעוצים	עבודה על ההצעה הראשונית
12 5/1	<u>עד 3.1 ** הגשת הצעה ראשונית</u> המשך פיתוח סולמות ושאלונים (עבודה בקבוצות)	הצעה תכלול 3-4 השערות מחקר, מתוכן אחת לפחות לגבי קשר בין משתנים, אחת לפחות לגבי הבדלים בין קבוצות
13 12/1	-- <u>אין פגישה</u> : ייעוץ לגבי ההצעה לפי לוי"ז שיקבע	עבודה על הצעת המחקר המלאה, העמקת סקירות ספרות, וכו'
14 19/1	סיכום הסמסטר. הכנה לאיסוף נתונים. דיון בתכנית סמסטר ב'.	המשך הכנת הצעת המחקר.
** <u>הגשת הצעת מחקר מלאה: עד 10.2.2016</u> , להגיש באתר, בספרייה "הגשות" אפשרות למפגש ייעוץ/משותב נוסף במהלך החופש, ביזמת המשתתפים ובתיאום מראש		

הצעת המחקר תוחזר עם הערות בתחילת סמסטר ב'. יתכן ותתבקשו להגיש הצעה מתוקנת. איסוף נתונים מתחילת החופש. הגשת קובץ מוקלד עד 7.3 (תחילת סמסטר ב'), לפי ההנחיות.

תכנית סמסטר ב' - תשע"ו

שימו לב: בסמסטר ב' הסמינר נפגש בימי ג' 08 - 10

טיוטה! בתכנית הסופית עשויים להיות שינויים ועדכונים מסוימים לפי שיקולי המורה, והתקדמות הקורס

מצופה נוכחות חובה בכל ששת המפגשים המתוכננים, ובפגישות הייעוץ. (חדרי מפגש יפורסמו בהמשך).
ראו הבהרות ודגשים בעמוד הבא - וסילבוס סמסטר א' אשר כולל פרטים נוספים על הקורס.

תאריך שבוע

		**הגשה 1: הצעת מחקר מלאה, עד 10.2.2016! להגיש באתר, בספריה "הגשות" נא לעבוד לפי "הנחיות להגשת ההצעה המלאה" - ראו הקובץ באתר הקורס.
8.3	(1)	מפגש 1 (חדר מחשב !!): הדרכת הקלדת נתונים, ריענון SPSS, תכנית הסמסטר. כל צוות מביא כמה שאלונים הקיימים, מתחיל להקליד ל SPSS לפי הנחיות שינתנו. בנוסף, להדפיס ולהביא את המדריך לעיבודים סטטיסטיים (באתר)
15.3	(2)	----- אין מפגש כיתתי - כל צוות מסיים את איסוף הנתונים, מקליד לפי הנחיות משבוע 1 **הגשה 2: קובץ SPSS עם נתוני הצוות, עד 20.3! להגיש באתר, בספריה "הגשות" אחרי קבלת הקבצים, קובץ מאוחד יפורסם ב 21.3 באתר הקורס
22.3	(3)	מפגש 2 (חדר מחשב !!): צעדים ראשוניים בעיבוד נתונים: התפלגויות, ניתוח פריטים
29.3	(4)	מפגש 3 (חדר מחשב !!): בדיקת השערות לגבי קשר והבדלים בין קבוצות
5.4	(5)	----- אין מפגש כיתתי: עבודה עצמאית לפי המדריך לעיבודים סטטיסטיים בניית אינדקסים/ציון מסכם, בדיקת השערות, וכו'
12.4	(6)	מפגש 4 (חדר מחשב !!): שלבים מתקדמים בבדיקת השערות, כתיבת פרק "תוצאות"
19.4	(7)	----- אין מפגש כיתתי: עבודה עצמאית ניתן לתאם פגישת ייעוץ לפי הנדרש
		-- פסח --
3.5	(8)	----- אין מפגש כיתתי: עבודה עצמאית ניתן לתאם פגישת ייעוץ לפי הנדרש בשלב זה מומלץ להשקיע בהרחבת סקירת הספרות ושיפור הרקע המדעי למחקר
10.5	(9)	----- ייעוצים צוותיים (אין מפגש כיתתי) * ייעוץ 1: כל צוות מגיע להצגת עדכון על ממצאים עד כה, תכנון להמשך (צוותים שאינם בייעוץ ממשיכים בעבודה עצמאית)
17.5	(10)	----- ייעוצים צוותיים (אין מפגש כיתתי) * ייעוץ 1 (המשך): כל צוות מגיע להצגת עדכון על ממצאים עד כה, תכנון להמשך (צוותים שאינם בייעוץ ממשיכים בעבודה עצמאית)
24.5	(11)	מפגש 5 (חדר ???): הדרכה מתקדמת: על בדיקת השערות ופירוש ממצאים. שיחה על מודלים תיאורטיים והשלכות יישומיות בתחום העצמה עקרונות בכתיבת עבודת מחקר סמינריונית ובניית פרק "דיון" **הגשה 3: טיוטת פרק "תוצאות", עד 29.5! להגיש באתר, בספריה "הגשות"
31.5	(12)	----- ייעוצים צוותיים (אין מפגש כיתתי) * ייעוץ 2: כל צוות מגיע לקבלת משוב על טיוטת פרק "תוצאות", תכנון להמשך. (צוותים שאינם בייעוץ ממשיכים בעבודה עצמאית)
7.6	(13)	----- ייעוצים צוותיים (אין מפגש כיתתי) * ייעוץ 2: (לצוותים שלא היו בשבוע הקודם)
14.6	(14)	מפגש 6 (חדר ???): הצגה: ממצאים ומסקנות: כל תלמיד/ה מציג/ה 2 דק', ללא שקפים. סיכום הסמינר ותרומויותיו. שיחה על שלבי סיום עבודת הסמינר.
		הגשת העבודה הסמינריונית - עד 1.9.2016, יש להגיש הקובץ באתר בספריה "הגשות" + עותק מודפס. (ניתן להביא העותק המודפס למזכירות החוג, או לשלוח בדואר). הנחיות יינתנו באתר הקורס בהמשך. אחרי 1.9.2016 אני נותן 7 ימי חמלה! אך הגשה אחרי 8.9.2016 (מכל סיבה שהיא) תביא להורדת 4 נק' לכל שבוע איחור או חלקו. לא יינתנו הארכות - לכן חיוני לתכנן מראש את העבודה.

הבהרות ודגשים לגבי תכנית הסמינר (במיוחד סמסטר ב') והצעות לסיום מוצלח של הסמינר:

1. מצופה נוכחות **חובה** בכל אחד מהמפגשים בסמסטר ב', כי בהם יתורגלו מיומנויות וינתן מידע חיוני.
2. בתאריכים המסומנים למעלה ב "-----" לא יתקיימו פגישות סמינר, אלא תתבצע עבודה עצמאית. זכור כי כחלק מהעבודה העצמאית, מצופה כי במהלך הסמסטר תרחיבו את סקירת הספרות ואת הרקע המדעי למחקר. קבלת ציון גבוה בסמינר דורשת התקדמות מעבר לכתובה ועיבודים בסיסיים אלא תלויה במידה בה תעמיקו בדיוק, תרחיבו את הרעיונות ותבססו את הניתוח העיוני שלכם.
3. "פגישת ייעוץ": כל צוות יגיע לפגישות ייעוץ חובה (יש שתיים במהלך הסמסטר) לפי המצוין בסילבוס, ולפי לוח" שיפורסם באתר. ניתן ורצוי כמובן לזום פגישות נוספות עם ד"ר גל לפי הצורך.
4. אם יש לכם שאלות לגבי נושאים סטטיסטיים, מומלץ לעבוד עם ה"מדריך לעיבודים סטטיסטיים" לתלמידי הסמינר שפורסם באתר, ולהשלים לפי הנדרש מתוך חומר הלימוד שנלמד בעבר בקורסים לסטטיסטיקה ושיטות כמותיות. ניתן ורצוי גם לגשת ליועץ הסטטיסטי במרכז המחשבים.
5. **פגישות ייעוץ אישיות לגבי סיום עבודת הסמינר ניתן לקיים עד 25.6.2016** (שבוע אחרי סיום שנת הלימודים). בהמשך הקיץ אני בד"כ לא זמין לפגישות אישיות (רק דוא"ל). נא להתארגן בהתאם!
6. **יש לכם אחריות אישית להתקדמות רצופה:** תכננתי את לוח הזמנים בסמסטר א'+ב' בצורה זהירה, על סמך נסיון מצטבר, כדי להוביל את משתתפיות הסמינר בבטחה לסיום מסודר של עבודת המחקר, ללא לחץ מיותר. כל מי שעושה את העבודה המצופה יכולה לסיים את כל עיבודי הנתונים ולקבל ממני משוב נוסף אם נדרש במהלך הסמסטר. אחרי סיום הסמסטר יש לכם כחודשיים שלמים לסיום כתיבת הסמינר (ועוד 7 ימי חמלה). אחרי 1.9.2016, השעון מתחיל לתקתק והגשה באיחור גוררת הורדת נקודות (מצטברת משבוע לשבוע). קצב ההתקדמות ואיכות העבודה בסמינר תלויים רק בכם, לכן חיוני לתכנן מראש את העבודה כדי שתוכלו לעשות עבודה טובה ככל האפשר, ולהיתרם ממנה. מסמך זה כתוב בגוף זכר לשם הנוחות והקיצור. כל האמור במסמך מתייחס באותה מידה לגברים ונשים. **בברכה לעבודה פורייה ולמידה מעניינת!**

מקורות קריאה חובה

(הרשימה עשויה להתעדכן עד לפתיחת שנה"ל. רשימת קריאת החובה בנויה לתמוך בקריאה בתחילת סמסטר א'. הנחת העבודה היא כי בהמשך אתם עושים את עיקר הקריאה בעצמכם, כחלק מפיתוח והכנת הסמינר.

כל המקורות מופיעים באתר הקורס, בספריה "מקורות קריאה חובה"

Alpay, L. L., Henkemans, O. B., Otten, W., Rövekamp, T. A., & Dumay, A. C. (2010).

E-health applications and services for patient empowerment: directions for best practices in The Netherlands. *Telemedicine and e-Health*, 16(7), 787-791.

Bartunek, J., and Spreitzer, G. (2006). The interdisciplinary career of a popular construct used in management: Empowerment in the late twentieth century. *Journal of Management Inquiry*, 15(3), 255-273.

Bowen, D. E. & Lawler, E. E. (1992). The empowerment of service workers: What, why, how, and when. *Sloan Management Review*, Spring 1992, 31-39.

Conger, J. A. & Kanungo, R. N. (1988). The empowerment process: Integrating theory and practice. *Academy of Management Review*, 13, 471-482.

Maynard, M. T., Gilson, L. L., & Mathieu, J. E. (2012). Empowerment—Fad or fab? a multilevel review of the past two decades of research. *J. of Management*, 38, 1231-1281.

Nash, R., Brown, D. A., and Sutton, N. (July 2012). *The paradox of management control and employee empowerment*. Paper presented at the IPA 2012 conference, Cardiff Business School, UK: <http://business.cf.ac.uk/news/events/interdisciplinary-perspectives-accounting-conference-2012/programme-friday>

Spreitzer, G. M. (1995). Psychological empowerment in the workplace: Dimensions, measurement, and validation. *Academy of Management Journal*, 38, 1442-1465.